

T.C.
ANKARA
19. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/435
KARAR NO : 2023/173

DAVACI : TEMSİLENEN TMMSEN VE BLM
EMEKLİLER SENDİKASI
VEKİL : AV. METİN RZ
(E-Tebligat Adresidir)

DAVALI : MLLER TMMBAKANLIĞI/ANKARA
VEKİL : AV. - Aynı Adreste

DAVANIN ÖZETİ : Dava, davalı idare bünyesinde görev yapmakta iken 686 sayılı Kanun Hükmünde Kararname eki listede ismine yer verilmek suretiyle kamu görevinden çıkarılan davacı tarafından, Ola anüstü Hal İlemleri İnceleme Komisyonuna yapılan başvurunun reddine dair 28/03/2022 tarih ve 2022/25240 sayılı işlem; bahsedilen derneğe üye olmadığını, bir başkası tarafından kimlik bilgilerinin ele geçirilerek kayıt yapılmış olabileceği, hakkında herhangi bir adli ya da idari soruşturmanın bulunmadığını, sendikal eyleme katılmasının örgüt ile irtibat ve iltisak olarak değerlendirilemeyeceği, adil yargılanma hakkının ihlal edildiği, savunması alınmadan işlem tesis edildiği, Anayasa ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde teminat altına alınan temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiği ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : 21.07.2016 tarihinde Bakanlar Kurulu kararı ile ülke genelinde Ola anüstü Hal ilan edildiği, Ola anüstü hal kapsamında alınan tedbirler çerçevesinde, terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu olarak kararlaştırılan yapı, oluşum veya gruplara üyesi, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı bulunan personelin başkaca hiçbir işlem gerek olmaksızın kamu görevinden çıkarılmasının kararlaştırıldığı, davacının da bu kapsamda olması sebebiyle kamu görevinden çıkarıldığı, dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı ve davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLET ADINA

Karar veren Ankara 19. dare Mahkemesince dava dosyası incelenerek işin gereği görülmüştü:

MEVZUAT :

2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın Başlangıç'ında yer verilen ilkeler, 2.maddesinde sayılan Devletin nitelikleri, 6. maddesinde düzenlenen egemenliğin aidiyeti ve kullanılma şekli ile Anayasa'nın sistematiği birlikte dikkate alındığında; egemenlik, egemenliğin kullanılması, milletin iradesi, demokrasi, hukuk devleti ve insan hakları arasında birbirleriyle ayrılmaz bağ kurulduğunu anlaşılmaktadır. Buna göre tüm medeni toplumlarda olduğu gibi egemenliğin kaynağı millet olacaktır, egemenlik -doğrudan veya dolaylı olarak- milletin iradesiyle yetkilendirilen organlar eliyle kullanılacak, milletin iradesi demokratik bir düzende ortaya çıkacak, egemenliğin yetkili organlar eliyle kullanımı hukuk devleti ilkesi başta olmak üzere demokrasinin ilkelerine uygun ve insan haklarına saygı gösterilerek gerçekleştirilecektir.

Anayasa'nın 5. maddesinde "Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak", "kitlelerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak", "kitlelerin temel hak ve hürriyetlerini sınırlayan engelleri kaldırmak" ve "insanın maddî ve manevî varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamak" devletin temel amaç ve görevleri arasında sayılmıştır.

Bazı durumlarda devletin, demokratik anayasal düzene, temel hak ve hürriyetler ile milli güvenliğe yönelik tehditleri ortadan kaldırması olağan yönetim usulleriyle mümkün olmayabilir. Dolayısıyla bu tehditler ortadan kaldırılınca kadar olağanüstü yönetim usullerinin uygulanması gerekebilir. Anayasa'da buna imkân tanımak üzere olağanüstü yönetim usulleri öngörülmüş olup, Anayasa'nın 120. maddesinde (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.) düzenlenen olağanüstü hâl ilanı bu usullerdendir.

Olağanüstü hâl süresince, demokratik anayasal düzen ile temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik tehditleri bertaraf etmek için Anayasa'da tanınan imkânlardan bir diğeri ise 121. maddenin üçüncü fıkrası uyarınca (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.), Cumhurbaşkanının başkanlığında toplanan Bakanlar Kuruluna olağanüstü hâlin gerekli kıldığı konularda KHK (Kanun Hükmünde Kararname) çıkarma yetkisi verilmesidir.

T.C.
ANKARA
19. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2022/435
KARAR NO : 2023/173

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında De i iklik Yapılmasına Dair 6771 sayılı Kanun'un 16.maddesinin (E) bendi ile ola anüstü yönetim usullerini düzenleyen ve yukarıda belirtilen 120 ve 121.maddeler kaldırılmış olup, 6771 Sayılı Kanun'un 12.maddesiyle 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 119'uncu maddesi de i tirilerek Cumhuriyet kanına; sava , sava ı gerektirecek bir durumun ba göstermesi, seferberlik, ayaklanma, vatan veya Cumhuriyete kar ı kuvvetli ve eylemli bir kalkı ma, ülkenin ve milletin bölünmezli ini içten veya dı tan tehlikeye dü üren iddet hareketlerinin yaygınla ması, anayasal düzeni veya temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın iddet hareketlerinin ortaya çıkması, iddet olayları nedeniyle kamu düzeninin ciddi ekilde bozulması, tabii afet veya tehlikeli salgın hastalık ya da a ır ekonomik bunalımın ortaya çıkması hallerinde yurdun tamamında veya bir bölgesinde, süresi altı ayı geçmemek üzere ola anüstü hal ilan etme yetkisi verilmi olup, ola anüstü hal ilanı kararının verildi i gün Resmî Gazetede yayımlanaca ı ve aynı gün Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayına sunulaca ı, Meclisin gerekli gördü ü takdirde ola anüstü halin süresini kısaltıp, uzatabilece i veya ola anüstü hali kaldırabilece i, Cumhuriyet kanının talebiyle Türkiye Büyük Millet Meclisinin her defasında dört ayı geçmemek üzere ola anüstü halin süresini uzatabilece i düzenlemesine yer verilmi tir.

Öte yandan, Anayasa'nın 12. maddesinde, herkesin ki ili ine ba lı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahip oldu u, 15. maddesinde sava , seferberlik veya ola anüstü hallerde, milletlerarası hukuktan do an yükümlülükler ihlal edilmemek kaydıyla, durumun gerektirdi i ölçüde temel hak ve hürriyetlerin kullanılmasının kısmen veya tamamen durdurulabilece i veya bunlar için Anayasada öngörülen güvencelere aykırı tedbirler alınabilece i düzenlemesine yer verilmi olup, 14.maddesinde de Anayasada yer alan hak ve hürriyetlerden hiçbirinin, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlü ünü bozmayı ve insan haklarına dayanan demokratik ve lâik Cumhuriyeti ortadan kaldırmayı amaçlayan faaliyetler biçiminde kullanılamayaca ı ayrıca belirtilmi tir.

Anayasa'nın 70.maddesinde, her Türkün kamu hizmetine girme hakkına sahip oldu u, 128.maddesinde, kamu hizmetinin gerektirdi i asli ve sürekli görevlerin memurlar ve di er kamu görevlileri eliyle yürütülece i, 129.maddesinde memurlar ve di er kamu görevlilerinin Anayasa ve kanunlara sadık kalarak faaliyette bulunmakla yükümlü oldukları hükme ba lanmı tır.

667 sayılı KHK'nın 4. maddesinde; kamu personelinden terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca devletin milli güvenli ine kar ı faaliyette bulundu una karar verilen yapı, olu um veya gruplara üyeli i, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı oldu u de erlendirilenlerin meslekten veya kamu görevinden çıkarılmalarına karar verilece i, görevine son verilenlerin bir daha kamu hizmetinde istihdam edilemeyece i, do rudan veya dolaylı olarak görevlendirilemeyece i hüküm altına alınmı , daha sonra çıkarılan KHK'larda da aynı düzenleme korunmu tur. Nitekim, uyu mazlı a konu Ola anüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede de bu düzenlemeye yer verilmi tir.

7075 sayılı Ola anüstü Hal lemleri nceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin De i tirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun'un 1k maddesinin 1. fıkrasında; ola anüstü hal kapsamında, terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenli ine kar ı faaliyette bulundu una karar verilen yapı, olu um veya gruplara üyeli i, mensubiyeti, iltisakı veya bunlarla irtibatı oldu u gerekçesiyle ba ka bir idari i lem tesis edilmeksizin do rudan kanun hükmünde kararname hükümleri ile tesis edilen i lemlere ili kin ba vuruları de erlendirmek ve karara ba lamak üzere Ola anüstü Hal lemleri nceleme Komisyonunun kuruldu u, aynı Kanunun 11.maddesinde ise, Ola anüstü Hal lemleri nceleme Komisyonu kararlarına kar ı Hâkimler ve Savcılar Kurulunca belirlenecek Ankara dare Mahkemelerinde ilgilinin en son görev yaptı ı kurum veya kurulu aleyhine iptal davası açılabilce i kurala ba lanmı tır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinin birlikte de erlendirilmesinden; egemenli in Türk Milletine ait oldu u, egemenli i millet adına kullanmaya yetkili kılınan ki i ve kurulu ların anayasal hukuk düzenini korumakla yükümlü oldu u ve egemenli in kullanımının hiç bir sınıfa, zümre yada ki iye bırakılamayaca ı, hiçbir kimse veya organın kayna ını Anayasa'dan almayan bir Devlet yetkisini kullanamayaca ı, egemenli in yetkili organlar eliyle kullanımında ise hukuk devleti ilkesi ba ta olmak üzere demokrasi ilkelerine ve insan haklarına saygı gösterilmesi gerekti i, Anayasal hukuk düzenini ortadan kaldıracak ekilde kamu düzeninin bozulmasına yönelik tehditleri bertaraf etmek için ola anüstü yönetim ekline geçilerek tedbirler alınabilece i, bu kapsamda ola anüstü hâlin

T.C.
ANKARA
19. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2022/435

KARAR NO : 2023/173

gerekli kıldı ı konularda KHK çıkarabilece i, çıkarılan KHK'lar ile terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca devletin milli güvenli ine kar ı faaliyette bulundu una karar verilen yapı, olu um veya gruplara üyeli i, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı oldu u de erlendirilenlerin meslekten veya kamu görevinden çıkarılmalarına karar verilebilece i, söz konusu meslekten veya kamu görevinden çıkarılmaları kar ı Ola anüstü Hal (OHAL) lemleri nceleme Komisyonu'na ba vuru yapılabilece i, anılan Komisyonu'nun verdi i kararlara kar ı da Hâkimler ve Savcılar Kurulunca belirlenecek Ankara dare Mahkemelerinde ilgilinin en son görev yaptı ı kurum veya kurulu aleyhine iptal davası açılabilce i anla ılmaktadır.

HUKUK DE ERLEND RME :

Uyu mazlı ın çözümlenebilmesi için; MLKP'nin yapılanması, kamu görevlilerinin sadakat yükümlülü ü, bakılmakta olan davanın niteli i ve davacı hakkında yapılan tespitlerin iltisak ve irtibat gerekçesi olu turup olu turmayaca ı, ayrıca dava konusu i lemin temel hak ve özgürlükler bakımından de erlendirilmesi gerekmektedir.

(A) MKP'ye li kin Tespit ve De erlendirmeler

Yargıtay'ın yerle ik kararları çerçevesinde, MKP ve alt yapılanmalarının silahlı bir terör örgütü oldu u hususu sabit bulunmaktadır.

Nitekim Yargıtay 9. Ceza Dairesinin 14.11.2014 tarihli: E:2014/4886 ve K:2014/11468 sayılı ilamı, Yargıtay 16. Ceza Dairesinin 17.06.2021 taril 020/1369 ve K:2021/4069 sayılı ilamı ile onanan ilk derece mahkemesi kararında ve Yargıtay'ın istikrar kazanmı muhtelif kararlarında; Maoist Komünist Partisi (MKP) olarak isimlendiren yapının; terör ve yasa dı ı di er faaliyetlerle Ülkemizde Maoist ilkelere ba lı sosyalist bir devrim yapma iddiasıyla ortaya çıkan ve Türkiye Cumhuriyeti mevcut anayasal düzenini silahlı ayaklanma yoluyla yıkıp yerine Marksist-Lenisist-Maoist ilkelere dayalı sosyalist bir düzen kurmak ve nihai amaç olarak komünizme geçme amacı ta ryan, amacına ula mak için güvenlik güçlerine ait araç ve binalara, karakollara silahlı saldırı, silahlı çatı ma, bombalama, ajan ve i birlikçi olarak nitelendikleri ki ilere yönelik silahlı saldırı, kamu ve güvenlik görevlilerine yönelik suikast, kamu malına zarar verme. pankart asma, yasa dı ı gösteriler türü eylemlerde bulunan ve halen bu türden eylemlerine devam etti i anla ılan ve böylece silahlı bir terör örgütü oldu u belirtilmi tir.

(B) Kamu Görevlilerinin Sadakat Yükümlülü ü

Anayasanın 129'uncu maddesinde "memurlar ve di er kamu görevlileri Anayasa ve kanunlara sadık kalarak faaliyette bulunmakla yükümlüdürler" hükmüne yer verilmi olup, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 6.maddesinde, Devlet memurlarının, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına ve kanunlarına sadakatla ba lı kalmak ve milletin hizmetinde Türkiye Cumhuriyeti kanunlarını sadakatla uygulamak zorunda oldukları, devlet memurlarının asli devlet memurlu una atandıktan sonra en geç bir ay içinde "*Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına, Atatürk nkılap ve lkelerine, Anayasada ifadesi bulunan Türk Milliyetçili ine sadakatla ba lı kalaca ıma; Türkiye Cumhuriyeti kanunlarını milletin hizmetinde olarak tarafsız ve e itlik ilkelerine ba lı kalarak uygulayaca ıma; Türk Milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel de erlerini benimseyip, koruyup bunları geli tirmek için çalı aca ıma; insan haklarına ve Anayasanın temel ilkelerine dayanan milli, demokratik, laik, bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyetine kar ı görev ve sorumluluklarını bilerek, bunları davranı halinde gösterece ime namusum ve erefim üzerine yemin ederim.*" ekinde yemin etmeleri, anılan kanunun 7'nci maddesinin ikinci fıkrasında da, Devlet memurlarının her durumda Devletin menfaatlerini korumak mecburiyetinde oldukları, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına ve kanunlarına aykırı olan, memleketin ba ımsızlı ını ve bütünlü ünü bozan Türkiye Cumhuriyetinin güvenli ini tehlikeye dü üren herhangi bir faaliyette bulunamayacakları, aynı nitelikte faaliyet gösteren herhangi bir harekete, grupla maya, te ekküle veya derne e katılamayacakları, bunlara yardım edemeyecekleri hükme ba lanmı tir.

Öte yandan, A HM "demokratik bir devletin, memurlarından anayasal prensiplere sadakat göstermesini isteme hakkı bulunduğunu" belirtmektedir (Sidabras ve Dziautas/Litvanya, B.No: 55480/00 ve 59330/00, 27/07/2004, § 52; Volkmer/Almanya (k.k.), B. No: 39799/98, 22/11/2001; Petersen/Almanya, B. No: 39793/98, 22/11/2001). A HM'e göre "kamu çalışanlarının genel yararı korumakla ve güvence altına almakla yükümlü devlet otoritelerine sadık kalmaları, çalı malarının do asında bulunan bir arttır." (Sidabras ve Dziautas/Litvanya, B. No: 55480/00 ve 59330/00,

T.C.
ANKARA
19. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2022/435

KARAR NO : 2023/173

27/07/2004, § 57; Zickus/Litvanya, B. No:26652/02, 07/04/2009, § 28).

Yukarıda yer alan Anayasa, kanun hükmü, AIHM kararları ve OHAL döneminde çıkarılan KHKlardaki kamu görevinden çıkarılmaya ili kin hükümler birlikte de erlendirildi inde; kamu görevlilerinin devlete ve demokratik sisteme sadık olmalarını istemek rejimin gere i oldu u gibi görevi gere i anayasal düzenin devamını sa lamakla yükümlü olan kamu görevlilerinin, kamu görevlisi olarak i e ba ladı ı tarihte ve devamında var olan sadakat yükümlülü ünü korumakla görevli ve yükümlü oldukları açık olup, söz konusu yükümlülü e aykırı hareket edenlerin terör örgütleriyle üye, mensubiyetli, iltisaklı ve irtibatlı olduklarının tespit edilmeleri halinde kamu görevlerinin sona erdirilmesinin öngörebilecek bir durum olması gerekti i anla ılmaktadır.

(C) Bakılmakta Olan Davanın Niteli i

dari yargı mercilerinin yürürlükte olan yasa hükümlerine aykırı ya da bu hükümlerin dı ına çıkarak karar vermeleri mümkün de ildir. Kanun Hükmünde Kararnameler de (KHK) idari yargı kararlarına etkileri bakımından yasa gücünde olup idare mahkemeleri KHK'lar ile getirilen kuralları da uygulamak zorundadırlar. KHK'ların ekil ve içerik bakımından Anayasa uygunlu unun denetimi ise Anayasa Mahkemesi'nin yetkisindedir.

OHAL döneminde çıkarılan KHK'lar ile davacı gibi kimi kamu görevlileri, terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulu'nca Devletin Milli Güvenli i'ne kar ı faaliyette bulundu una karar verilen yapı olu um veya gruplara üyeli i, mensubiyeti, iltisakı veya irtibatı bulundu u gerekçesiyle kamu görevinden çıkarılmı tır.

KHK ile do rudan kamu görevinden çıkarılmaya ili kin tasarruflar, yasa gücünde i lemler oldu undan idari yargı mercilerince denetlenme imkanı bulunmamaktadır. Süreç içerisinde çıkarılan 685 sayılı KHK ile OHAL lemleri nceleme Komisyonu kurulmu ve anılan Komisyon, do rudan KHK'lar ile tesis edilen i lemlerle kamu görevinden çıkarılanların ba vurularını karara ba lamakla görevlendirilmi tir. Aynı KHK ile Komisyon tarafından inceleme yapılarak ba vurunun reddine veya kabulüne karar verilebilece i, anılan Komisyon'un kararlarına kar ı Hakimler ve Savcılar Kurulu tarafından belirlenen Ankara dare Mahkemelerinde dava açılabilce i kurala ba lanmı tır. Bakılmakta olan dava OHAL lemleri nceleme Komisyonu tarafından davacı hakkında verilen kararın idari i lemin unsurları yönünden yargısal denetiminin yapılmasından ibarettir.

Di er bir ifadeyle, davacının kanun gücünde bir tasarrufla görevinden çıkarılmasından sonra davacı hakkında verilen Komisyon kararının hukuka uygunlu u bakılmakta olan davanın konusunu olu turmaktadır. Bununla birlikte, iptal davasına konu Komisyon kararının sebep unsuru incelenirken; terör örgütü oldu una ve milli güvenli e kar ı faaliyette bulundu una Milli Güvenlik Kurulu tarafından karar verilen ve bu durumu Yargıtay tarafından hükme ba lanan MKP ile davacının üyeli i, mensubiyeti, iltisakı veya irtibatının bulunup bulunmadı ının tespiti gerekmektedir. Anılan örgüt ile sözü edilen çerçevede bir ili kinin varlı ı tespit edildi i takdirde ilgili mahkemece, OHAL lemleri nceleme Komisyonu'na yapılan ba vurunun reddine ili kin kararın, mevzuata aykırı oldu u yönünde hüküm kurma imkanı bulunmamaktadır.

Kamu görevinden çıkarılma - bakılmakta olan dava bakımından ise kamu görevine iade talebinin reddi- gerekçelerinden olan "üyelik" unsuru, ceza kanunları ile tanımlanmı bir suç oldu undan idari yargı mercilerinin bu yönde bir inceleme yapmaları ve tespitte bulunmaları mümkün de ildir. Zira terör örgütü üyeli i ancak ceza yargılaması sonucunda tespiti mümkün olan bir eylemdir. Buna kar ın "iltisak" ve "irtibat" durumu ceza yargısının alanına girmeden, idari yargı yerlerince tespiti gereken hallerdendir. Böylece yasa koyucu, terör örgütü üyeli ini bir suç olarak kabul ederek kamu görevinden çıkarılma yanında hapis cezası ve benzeri yaptırımlara ba lamı ken, "iltisak" ve "irtibat" hallerini suç isnadı olmaksızın sadece kamu görevinden çıkarma tedbirinin gerekçesi olarak öngörmü tür.

Her kamu görevlisinin az veya çok kamu gücü kullandı ı ve bu güç ile vatandaş lar üzerinde etkili i lemler tesis etti i dikkate alındı ında; yapılan düzenlemelerden, Kanun koyucunun, terör örgütleri ile anlayı ve davranı birli i içinde olanların kamu gücü kullanmalarını engellemek üzere kamu görevinden çıkarılmasını murad etti i anla ılmaktadır. Zira, illegal yapılar önce bireysel sonra da örgütsel boyutta kamu gücünü yasal görünümlü yöntemlerle elde etmekte, böylece anlayı ve davranı birli i içinde oldu u grup, örgüt veya yapıya u veya bu ekilde menfaat sa larken di er bireyler aleyhine i lem ve eylemde bulunmaktadırlar.

T.C.
ANKARA
19. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/435
KARAR NO : 2023/173

15 Temmuz 2016 gecesinde oldu u gibi Anayasal düzenin, milli iradenin, hukuk devletinin, demokrasinin, temel hak ve hürriyetlerin gerçek ve yakın bir tehlike altına girdi i durumlarda Anayasa ve Uluslararası Hukukun çizdi i sınırlar çerçevesinde alınan tedbirlerin ve bu tedbirlerin yargısal denetiminin nitelendirilmesi, uyu mazlı ın çözümü açısından önem arz etmektedir.

1) Kamu Görevinden Çıkarılma leminin Ola anüstü Tedbir Olma Niteli i

Kanun Hükmünde Kararnameler ile do rudan tesis edilen kamu görevinden çıkarılma i lemleri, "Devlet memurlu undan çıkarma" cezası olmayıp bir disiplin i lemine dayanmamaktadır. Bu nedenle disiplin cezası verilmesinde uygulanması gereken usul ve prosedürlerin, bakılmakta olan dava bakımından uygulanması mümkün de ildir. Esasen, kamu görevinden çıkarma i lemi tesis edildi i sırada, disiplin soru turması açılması, soru turmacı görevlendirilmesi, savunma alınması gibi ola an dönem hukuki güvenlik unsurlarının uygulanma imkanı da yoktur. Nitekim, Danı tay 5.Dairesi'nin 04/10/2016 tarih E:2016/8196, K:2016/4066 sayılı kararında KHK'da öngörülen kamu görevinden çıkarma; adli suç veya disiplin suçu i lenmesi kar ılı nda uygulanan yaptırımlardan farklı olarak terör örgütleri ile milli güvenli e kar ı faaliyette bulundu u kabul edilen di er yapıların kamu kurum ve kurulu larındaki varlı ını ortadan kaldırmayı amaçlayan, geçici olmayan ve nihai sonuç do uran "ola anüstü tedbir" olarak nitelendirilmi tir.

Öte yandan; kamu görevinden çıkarılanların, hem Anayasa Mahkemesi hem de Avrupa nsan Hakları Mahkemesi (A HM) tarafından etkili bir ba vuru yolu olarak kabul edilen OHAL lemleri nceleme Komisyonuna ba vurabilmeleri ve ba vurunun reddi halinde, bakılmakta olan davada oldu u gibi yargısal denetim yolunun açık olması, mahkeme safhasında ilgililer tarafından her türlü delil ile savunma yapılabilmesi ve çeli meli yargılama usulü kurallarının yerine getirilmesi nedeniyle; davacının, tesis edilen i lem ile ilgili etkili ba vuru yoluna sahip oldu u ve süreç içerisinde savunma hakkının kullandırıldı ı sonucuna ula ılmı tır.

2) İltisak ve irtibatın Tanımı, Tespiti ve Bakılan Davanın Ceza Yargılaması le li kisi

13/02/2020 tarih ve 31028 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Anayasa Mahkemesi'nin 14/11/2019 tarih ve E:2018/89, K:2019/84 sayılı kararında; iltisaklı kavramının kavu an, biti en, birle en; irtibatlı kavramının ise ba lantılı anlamına geldi i belirtilmi , bu kavramların hukuki niteli i ve objektif anlamlarının yargı içtihatlarıyla belirlenebilecek durumda oldu u, iltisak ve irtibat kavramları açısından yapılacak de erlendirmenin ise ki ilerinin cezai sorumlulu un bulunup bulunmadı ından ba ımsız olarak sadece ki inin kamu görevine iade edilmesinin uygun olup olmadı ı yönünden yapılacak bir incelemeden ibaret olaca ı vurgulanmı olup, Ankara 13. dari Dava Dairesi'nin kararlarında da (örne in 30/01/2019 tarih ve E:2019/56, K:2019/39 sayılı karar) ba langıçtan bu yana iltisak ve irtibat kavramı, "anlayı ve davranı birli i içinde *birlikte hareket etme, gönüllü ekinde tabi olma, eylemlerini; bir grubun, örgütün ya da yapının bireysel ileti im, yazılı ve görsel basın, sosyal medya payla ımları üzerinden gelen mesajları, i aretleri, talimatları ve yönlendirmeleri çerçevesinde belirleme*" ekinde tanımlanmaktadır.

Nitekim, Danı tay 5.Dairesi'nin 12/03/2020 tarihli E:2016/53272, K:2020/1930 sayılı kararında; kişilerin terör örgütleri ile irtibat ve iltisaklarının ortaya konulabilmesi için, örgütün amaçlarının gerçekleştirilmesi ya da örgütten yarar sa lamak maksadıyla gerek örgütten gelen talimatlar do rultusunda gerekse inisiyatif alarak buldukları hal ve hareketler neticesinde örgüte veya kendilerine yarar sa ladıkları ya da örgüt ile amaç birli i veya sosyal birliktelik görünümü içinde oldukları yönünde kanaat olu masının yeterli olaca ı hükme ba lanmı tır.

Yukarıda anılan Anayasa Mahkemesi kararında; iltisak ve irtibat kavramlarının içinde bulunan döneme göre farklı yorumlanabilmesinin mümkün oldu u ve terör örgütleriyle irtibatlı veya iltisaklı olma durumunun farklı ekillerde ortaya çıkabilece i belirtilerek iltisak ve irtibatın tespitinde zaman unsurunun de erlendirilmesine vurgu yapılmı oldu undan, örgütün amacına hizmet eden bir eylemin tespiti halinde zaman unsuruna ba lı kalınmaksızın iltisak ve irtibat halinin bulundu unun kabulü gerekmektedir.

Bu durumda; iltisak ve irtibat halinin tespiti bakımından ceza yargılaması kararları, savcılık iddianameleri, kovu turmaya yer olmadı ına ili kin kararlar, tanık/gizli tanık ifadeleri, idari soru turmalarda yer alan bilgi ve belgeler ile emniyet ve istihbarat bilgilerinin hukuki geçerlilikleri gözetilmek suretiyle dikkate alınması gerekmektedir.

T.C.
ANKARA
19. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2022/435

KARAR NO : 2023/173

Öte yandan, bakılan dava bir ceza davasıdır. Yukarıda anılan Anayasa Mahkemesi kararında da belirtildiği üzere, iltisak ve irtibat kavramları açısından yapılacak değerlendirilmenin; kişilerin cezai sorumluluğunun bulunup bulunmadığından bağımsız olarak sadece kişilerin kamu görevine iade edilmesinin uygun olup olmadığını yönünden yapılacak bir incelemeden ibaret olacaktır. Vurgulanmış olduğu üzere, bu davada ceza hukuku ilkelerinin ve kurallarının uygulanıp uygulanmadığının denetlenme imkanı söz konusu değildir. Diğer bir ifadeyle bu davada "suç ve suçlu bulunma halleri" de il, OHAL döneminde kamu görevinden çıkarılan kişilerin MKP ile iltisak ve irtibatının bulunup bulunmadığı denetlenmektedir. Bununla birlikte, kimi durumlarda kamu görevinden çıkarılanlar hakkında açılmış ceza davaları bulunabilmektedir. Ceza yargılaması sonunda ilgililerin terör örgütü üyesi olması veya anılan örgüte yardım etme suçlarından mahkumiyetlerine karar verilmesi mümkündür. Kamu görevlilerinin terör örgütlerine üyelik veya yardım nedeniyle ceza almaları ve bu cezanın kesinleşmesi halinde, Danıştay 5.Dairesi'nin yukarıda anılan kararında vurgulandığı üzere iltisaklı ve irtibatlı olma halinin, kişilerin cezai sorumluluğunu gerektiren örgüte üyelik ve mensubiyet kavramlarına nazaran terör örgütleri ile daha az yoğun ve atipik bir bağlantı göstermesi nedeniyle, idari yargı mercilerince OHAL tedbirleri inceleme Komisyonuna yapılan başvurunun reddinin hukuka uygun olduğu şeklinde karar verilmesi gerekmektedir. Ceza yargılaması sonucunda kimi kamu görevlileri hakkında "silahlı terör örgütüne üye olmak yada yardım etmek" suçlarından açılan ceza davalarında isnat edilen suçun kişilerin içinin sabit olmadığı (delil yetersizliği) gerekçesiyle beraat kararı verilmiş olması halinde ise, anılan beraat kararının olağanüstü tedbirin hukuka uygunluğu yönünden yürütülen yargılama faaliyeti için bağlayıcı olmayacağı açık olup, anılan kamu görevlilerinin MKP ile iltisak ve irtibatının bulunup bulunmadığını yönünden farklı bir değerlendirme yapılmasına hukuki engel bulunmamaktadır.

Yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde; kamu görevinden çıkarılma nedenleri sadece üyelikle sınırlı tutulmamış olup, ceza yargılamasının ilgi alanında bulunmayan iltisak ve irtibat halleri de kamu görevinden çıkarılma nedenleri arasında sayıldığından, KHK ile kamu görevinden çıkarılan kişilerin hakkında hiçbir ceza soruşturması veya kovuşturma yapılmasına bağlanılmaması, kovuşturma yapılmasına yer olmadığına kararının verilmiş olması, ceza yargılamasının bulunması veya beraat kararının verilmiş olması OHAL tedbirleri inceleme Komisyonuna yapılan başvurunun reddine ilişkin ilmin iptali istemiyle idari yargı mercileri nezdinde açılan davanın görülmesini engellemeyecektir.

(D) Davacı Hakkındaki Tespitlerin İltisak ve İrtibat Açısından Değerlendirilmesi

Kamu görevlisi olarak görev yapanlar hakkında kamu görevinde kalmasının uygun olmadığına ve kamu görevinden çıkarılmasına ilişkin olağanüstü tedbirin uygulanması için; ilgililerin terör örgütleri ve millî güvenliğe karşı faaliyette bulunduğu kabul edilen yapılara üyelik, mensubiyet veya iltisakını ya da bunlarla irtibatını ortaya koyan delil, bulgu ve bu yönde değerlendirme yapılmasına neden olan hususların ilgili idareler tarafından ortaya konulması gerekmektedir. Davanın konusu kişilerin dayanağı olan delillerin, ilgili KHK'nın yürürlüğe girdiği tarihten öncesine ilişkin olduğu ve sonradan tespit edildiği anlaşılmakta ise de; bu delillerin terör örgütleri ile millî güvenliğe karşı faaliyette bulunduğu kabul edilen yapılara üyelik, mensubiyet, iltisak veya bunlarla irtibatı ve devlete karşı olan sadakat yükümlülüğünün yitirildiğini ortaya koyan geçmişe ilişkin olay ve olgular olduğu görüldüğünden dava konusu kişilerin hukuka uygunluğunun değerlendirilmesinde dikkate alınabileceği tabiidir. Bu bağlamda, OHAL tedbirleri inceleme Komisyonu kararında belirtilen tespitlerin iltisak ve irtibat halinde oluştuğu değerlendirilmeye tabi tutulacaktır.

Dava dosyasının ve UYAP kayıtlarının incelenmesinden, davacı hakkında terör örgütleriyle irtibatlı iltisaklı olması sebebiyle ilgili olarak açılmış herhangi bir ceza soruşturması veya kovuşturma bulunmadığı görülmektedir. Bununla birlikte, ceza yargılamasında davacı hakkında herhangi bir ceza soruşturması veya kovuşturma bulunmaması, OHAL tedbirleri inceleme Komisyonu'na yapılan başvurunun reddine ilişkin ilmin iptali istemiyle açılmış olan bu davanın görülmesini engellemeyecek, irtibat ve iltisak hallerinin var olup olmadığını ortaya konulması gerekecektir.

667 sayılı KHK'nın 4. maddesinde; terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, kurum veya gruplara üyesi, mensubiyeti veya iltisaklı yahut bunlarla irtibatlı olduğu değerlendirilen kamu personellerinin meslekten veya kamu görevinden çıkarılmalarına karar verileceği hüküm altına alınmıştır, uyuşmazlıkta konu Olağanüstü Hal

T.C.
ANKARA
19. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2022/435

KARAR NO : 2023/173

Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede de, terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenli ine kar ı faaliyette bulundu una karar verilen yapı, olu um veya gruplara üyeli i, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olan kamu personellerinin meslekten veya kamu görevinden çıkarılmalarına karar verilece i yönünde benzer bir düzenlemeye yer verilmi , ancak kamu personellerinden terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca devletin milli güvenli ine kar ı faaliyette bulundu una karar verilen yapı, olu um veya gruplara üyeli i, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatına ili kin ölçütlerin kapsamı anılan KHK'da düzenlenmemi , iltisak ve irtibat kavramları da tanımlanmamı tır.

Söz konusu kamu görevinden çıkarılma i lemleri ba kaca bir idari i lem tesis edilmesine gerek olmaksızın do rudan KHK hükümleri ile do du undan, idari yargı mercilerince idari i lem sayılmamı ve açılan davalar ilk inceleme a amasında reddedilmi tir. dari yargının bu yöndeki kararları ve iç hukukta ba vurulabilecek bir yol bulunmaması üzerine 685 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile de, OHAL lemleri nceleme Komisyonu kurularak do rudan kanun hükmünde kararnameler ile kamu görevinden çıkarılanlara adil yargılanma ilkesi gere ince hak arama özgürlü ünün bir gere i olarak idari ba vuru yolu açılmak suretiyle kamu görevine iade ba vuru müessesesi tesis edilerek kamu görevinden çıkarılma i lemlerine inceleme ve ara tırma olana ı getirilmi tir.

Bu ba lamda, kamu personelinden terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca devletin milli güvenli ine kar ı faaliyette bulundu una karar verilen yapı, olu um veya gruplara üyeli i, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı oldu u gerekçesiyle meslekten veya kamu görevinden çıkarılmaları ili kin davaya konu olan uyu mazlıklar bir bütün olarak de erlendirildi inde; MKP silahlı terör örgütü anılan yapılanmaya iltisakı ve irtibatı nedeniyle kapatılan derneklere üye olma, örgütsel nitelikteki toplantılara katılma, örgüt içerisinde çe itli görevler alma, söz, yazı ve eylemleri ile örgüte müzahir söylem ve eylemlerde bulunma, emniyet veya istihbarat raporları, sosyal medya ba lantıları, ziyaret edilen web sitelerinin analizi gibi çe itli ölçütlerin bulunması gerekmektedir.

Ola anüstü Kanun Hükmündeki Kararnameler ile hukuk literatürüne giren iltisak ve irtibat kavramlarının hukuki niteliklerinin ve objektif anlamlarının yargı içtihatlarıyla belirlenebilecek durumda oldu u yukarıda yer alan 13/02/2020 tarih ve 31028 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Anayasa Mahkemesi'nin 14/11/2019 tarih ve E:2018/89, K:2019/84 sayılı kararında belirtilmi , anılan karar uyarınca da Danı tay 5.Dairesi'nin (örne in 12/03/2020 tarihli E:2016/53272, K:2020/1930 sayılı karar) ve Ankara 13. dari Dava Dairesi'nin (örne in 30/01/2019 tarih ve E:2019/56, K:2019/39 sayılı karar) kararlarında anılan kavramların hukuki nitelikleri ve objektif anlamları yargı içtihatlarıyla belirlenmi , Mahkememiz kararlarında da bu tanımlar esas alınarak MKP örgütünün talimatları ve yönlendirmeleriyle uyumlu bir ekilde anlayı ve davranı birli inde bulunma halinin iltisak ve irtibat kavramları kapsamında de erlendirilmesi gerekti i, bu ba lamda anılan örgüte ait kurum/kurulu yada sivil toplum örgütleri kapsamında icra edilen eylemin/eylemlerin nitelik, içerik ve mahiyeti itibariyle örgütün amacına hizmet etti inin tespiti veya iltisak ve irtibatı gösteren ba kaca delillerle desteklenmesi halinde iltisak ve irtibat halinin bulundu unun kabulü gerekti i hükme ba lanmı tır.

A HM'nin Pi kin V. Türkiye kararında; terör örgütleriyle iltisak ve irtibatlı olma halinin bir takım ölçütlere dayalı olarak idarelerce belirlenmesi gerekti i, anılan örgütlerle kamu görevinden çıkarılan ki i arasındaki ba lantı yada ili kinin kamu görevlisinin sadakatiyle ilgili objektif ku ku uyandırması, masum veya tesadüfi vs. ba lantıların hariç tutulması gerekti i, kamu görevlisinin eylemlerinin demokratik yasal düzene sadakatinde objektif olarak ciddi üphe uyandıracak bir ekilde hareket etti ini açıkça gösteren fiili unsurlar kombinasyonuna dayanması halinde, kamu görevinden çıkarılmanın haklılı na vurgu yapılmı tır.(A HM, 15/12/2020, Ba vuru No: 33399/18)

Öte yandan, Danı tay 5.Dairesi'nin 12/03/2020 tarihli E:2016/53272, K:2020/1930 sayılı kararında da; kamu görevlisi olarak görev yapanlar hakkında kamu görevinde kalmasının uygun olmadı na ve kamu görevinden çıkarılmasına ili kin ola anüstü tedbirin uygulanması için, ilgililerin terör örgütleri ve millî güvenli e kar ı faaliyette bulundu u kabul edilen yapılara üyelik, mensubiyet veya iltisakını ya da bunlarla irtibatını ortaya koyan delil, bulgu ve bu yönde de erlendirme yapılmasına neden olan hususların ilgili idareler tarafından ortaya konulması gerekmekte oldu u hükme ba lanmı tır.

T.C.
ANKARA
19. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2022/435

KARAR NO : 2023/173

Türk Dil Kurumu Sözlü ünde, ""kanaat" kavramı kanı , kanı, inanç, dü ünçe ekinde, "kanaat getirmek" tabiri de aklı yatmak, inanmak ekinde tanımlanmış olup, bu haliyle anılan tanımların soyut bir anlam ifade etti i açık olup, kamu görevlilerinin terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca devletin milli güvenli ine kar ı faaliyette bulundu una karar verilen yapı, olu um veya gruplara üyeli i, mensubiyeti veya iltisaklı yahut bunlarla irtibatlı olmasına ili kin çalı tı ı kurum kanaatlerinin de, yukarıda anlatıldı ı üzere hukuken denetlenebilir çe itli ölçütlerden olu an bir fiil kombinasyonuna dayanması yada terör örgütünün amacına hizmet eden bir fiilin tespiti halinde soyut anlamdan öteye geçece i ve somut bir anlam yüklenece i a ıkar olup, bu belirlemenin de hukuk devletinin ve hukukun üstünlü ünü ilke edinen bir anlayı ın gere i oldu u da tartı masızdır.

Nitekim, 20/10/2020 tarih ve 31280 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Anayasa Mahkemesi'nin 02/07/2020 tarih ve E:2018/23568 sayılı bireysel ba vuru kararında; Ola anüstü Hal Kanun Hükmündeki kararnamelerde belirtilen örgüt, yapı, olu um veya gruplara üye olunması ya da bunlara mensubiyetin veya iltisakın yahut irtibatın bulunması geçerli bir kamu görevinden çıkarılma i leminin sebebi olarak öngörüldü ü, kamu görevinden çıkarılma sebebi olarak öngörülen olgunun, di er bir ifadeyle kamu görevinden çıkarılanların KHK'larda belirtilen yapılarla iltisakı yada irtibatının bulunup bulunmadı ının inceleme ve ara tırma ile ortaya koyulması gerekti i yükümlülü üne vurgu yapılmı tır.(Berrin Baran Eker, Ba vuru No: 2018/23568, p.71)

Yukarıda yer alan açıklamalar, kamu görevinden çıkarılmaya ili kin KHK hükmü, iltisak ve irtibat kavramlarının yargı içtihatları ile belirlenen objektif anlamları, Anayasa Mahkemesi ve A HM kararındaki tespitler ile Danı tay 5.Dairesi'nin kararının birlikte de erlendirilmesinden; kamu görevlilerinden terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca devletin milli güvenli ine kar ı faaliyette bulundu una karar verilen yapı, olu um veya gruplara üyeli i, mensubiyeti veya iltisaklı yahut bunlarla irtibatlı olma halinin, kamu görevlisinin sadakatıyla ilgili objektif ku ku uyandırmasının tespiti ve bu tespit somut olgulara dayanması halinde terör örgütleriyle ili ki yada ba lantının olabilece i de erlendirmesiyle veya kanaatiyle kamu görevine yapılan iade ba vurusunun reddine karar verilebilece i anla ılmaktadır.

OHAL lemleri nceleme Komisyonu tarafından tesis edilen kararlardaki iltisak ve irtibat kapsamındaki sair bulguların, somut olayın durumu dikkate alınarak nitelik, içerik ve mahiyeti itibariyle örgütün amacına hizmet etti inin tespiti veya dava dosyasındaki di er delillerle desteklenmesi halinde iltisak ve irtibat gerekçesi olarak de erlendirilmesi gerekmektedir.

Uyu mazlıkta, dava konusu i lemde, davacının terör örgütüne aidiyeti, iltisakı veya irtibatı oldu u gerekçesiyle kapatılan Ankara Demokratik Haklar Derne ine üye oldu u, derne in kapatıldı ı tarihe kadar üyeli inin devam etti i, kurumunca Komisyonumuza intikal ettirilen ba vurucuya ait personel bilgi dosyasında; davacının MKP terör örgütü ile irtibat ve iltisaklı oldu u bilgisine yer verildi i ileri sürülmü tür.

Uyu mazlıkta, Mahkememizin 10.11.2022 tarihli ara kararı ile davalı idareden, Emniyet Genel Müdürlü ünden ve davacının anılan derne e üyeli i olmadı ı iddiasının bulunması sebebiyle Sivil Toplumla li kiler Genel Müdürlü ü'nden, dava konusu i leme dayanak te kil eden tüm bilgi ve belgelerin ve davacının dernek üyeli ine ili kin bilgi ve belgeler ile davacının silahlı terör örgütü ile ba lantısı olup olmadı ının tespiti açısından yapılan ara tırma/inceleme ve soru turmalar ile Ola anüstü Hal lemleri nceleme Komisyonuna sunulan personel bilgi dosyasının (kurum kanaati ve bu kanaatin dayana ı tüm bilgi ve belgeleri içerecek ekinde) okunaklı ve onaylı bir örne inin Mahkememize gönderilmesi istenilmi , davalı idare tarafından ara karara verilen cevaptan dava konusu i lemde belirtilen hususlar haricinde ba kaca bir delilin, bulgunun, emarenin dosyaya sunulamadı ı, dernek üyeli i ile ilgili olarak ara karara verilen cevaptan her ne kadar davacının Ankara Demokratik Haklar Derne i üyeli i bulundu u belirtilmi ise de; davacının anılan derne e üyeli ine ili kin herhangi bir imzalı üyelik formunun gönderilmedi i, davacının anılan derne e kendi iradesiyle üye oldu una dair herhangi bir delilin bulunmadı ı görülmektedir.

Buna göre, personel bilgi dosyasında, davacının terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin Milli Güvenli ine kar ı faaliyette bulundu una karar verilen yapı, olu um veya gruplara üyeli i, mensubiyeti, irtibatı veya iltisakı oldu unun de erlendirildi i bilgisine yer verilmi ise de, davalı idare tarafından irtibat ve iltisaka ili kin hususların neler oldu unun Mahkememiz ara kararına ra men somut ve açık olarak ortaya konulamadı ı, bu tespitlere ili kin bilgilerin kimlerden

T.C.
ANKARA
19. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2022/435
KARAR NO : 2023/173

alındı nın, davacının örgütle irtibatlı oldu unu gösterecek hal, davranı ve sözlerin neler oldu unun açık bir ekilde belirtilmedi i, bu yönde düzenlenmi bir tutanak, alınan bir beyan ve ifade bulunmadı ı, dolayısı ile yapılan tesbit ve varılan yargının hukuken denetlenebilir, somut, açık bir veriye dayanmadı ı, bu haliyle kurumsal kanaatin somut verilerle desteklenmedi i görülmekle, dayana ı olmayan kurum kanaatinin hükme esas alınmasının hukuken mümkün olmadı ı sonuç ve kanaatine varılmı tır.

SONUÇ

Yukarıda yapılan açıklamalar dikkate alındı nda, 10/11/2022 tarihli ara karara ra men davacının MKP terör örgütü ile iltisak ve irtibatını gösteren ba kaca delil ve tespitin dava dosyasına sunulmadı ı anla ıldı ndan, dava konusu OHAL lemleri nceleme Komisyonu kararında hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

KARAR :

Açıklanan nedenlerle;

1-Dava konusu i lemin **PTAL NE**,

2-A a ıda dökümü yapılan 572,90 TL yargılama giderinin davalı idareden alınarak davacıya ödenmesine, artan posta giderinin istemi halinde derhal aksi halde kararın kesinle mesinden sonra re'sen davacıya iadesine,

3-Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 5.500,00 TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya ödenmesine,

4-2577 Sayılı Kanununun 45.maddesinin 1.fıkrası uyarınca kararın tebli ini izleyen (30) gün içerisinde Ankara Bölge dare Mahkemesi'ne istinaf yolu açık olmak üzere, 19/01/2023 tarihinde oyçoklu uyla karar verildi.

Ba kan
DR.VEL KARATA
101593
(X)

Üye
METE NAZIM ERTEM
191913

Üye
BEK R YAMAN
182341

YARGILAMA G DERLER	:
Ba vurma Harcı	: 44,40 TL
Karar Harcı	: 44,40 TL
Vekalet Harcı	: 6,40 TL
Y.D. Harcı	: 133,00 TL
Y.D. tiraz Harcı	: 220,70 TL
Posta Gideri	: 124,00 TL
TOPLAM	: 572,90 TL

M.Z. 14/02/2023

M.Z. 22/02/2023

(X)
KAR I OY:

Dava konusu i lemde, davacının terör örgütüne iltisakı veya irtibatı oldu u gerekçesiyle kapatılan Ankara Demokratik Haklar Derne ine üye oldu u ve üyeli ini derne in kapatıldı ı tarihe kadar devam ettirdi i, MKP terör örgütü ile iltisaklı ve ritibatlı oldu u tespitine yer verilmi tir.

Mahkememizin 0.11.2022 tarihli ara kararına istinaden dava dosyasına sunulan bilgi ve belgelerin incelenmesinden; davacının 06-083-156 kütük numarası ile kurulan Ankara Demokratik Haklar Derne ine 12.09.2014 tarihide üye oldu u, üyelik durumunun pasif oldu u ve üyelikten çıkı kaydının bulunmadı ı, ayrıca söz konusu derne e ait evrak ve defterlerin teslim alınmadı ı

T.C.
ANKARA
19. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2022/435

KARAR NO : 2023/173

anlaılmaktadır.

Anayasa Mahkemesinin 04/07/2019 tarihinde verdiği Murat Kur ve Diğ erleri adlı 2013/7604 ba vurulu namaralı kararında; AYM, Murat Kur ve Diğ erleri) Bireysel ba vuruda bulunan kiş ilerin yargılandığı ceza yargılamasındaki tespitera atfen, MKP terör örgütünün, mevcut anayasal düzeni silahlı halk ayaklanması yoluyla yıkararak yerine Marksist-Leninist-Maoist ilkelere dayalı sosyalist bir düzen kurmak ve nihai olarak komünist düzene geçiş sa lamak amacıyla 1972 yılında kurulmuş bir terör örgütü oldu ü, örgütün kurucusunun 1973 yılında güvenlik güçlerince gerçekleştirilen operasyonda yaralı olarak ele geçirilen ve tutuklu bulundu ü Diyarbakır Ceza infaz Kurumunda intihar eden brahim Kaypakkaya oldu ü, MKP'nin yasa dışı yapılanmaların Maoist Gençlik Birli i, Maoist Kadınlar Birli i ve Halk Kurtulu Ordusu (HKO) oldu ü, ilk iki yapılanmanın lise, üniversite ve fabrikalardaki gençler ile kadınların önce sempatican düzeyinde kazanılarak daha sonra silahlı faaliyetlerde bulunmak üzere HKO bünyesine ya da olu turulacak Kadın Birliklerine katılımı amacıyla olu turuldu ü, HKO'nun ise örgütün askerî aparatı olarak tanımlanabilece i ve faaliyetlerinde kırsal alan yapılanmasının esas oldu ü, amacının ise gerçekleştirilen silahlı eylemler ile halk üzerinde baskı ve korku olu turup etkilenmesi ve halkı mevcut anayasal düzene karşı ayaklandırmak amacıyla ajitasyon, propaganda ve iddet eylemleri gerçekleştirilmesi oldu ü, MKP'nin 1. Kongresini gerçekleştirerek ismini duyurdu ü 2002 yılından itibaren 32 iddet içerikli ve 94 propagandaya yönelik olmak üzere toplam 126 eylem gerçekleştirildi ü, buna göre örgütün; güvenlik güçlerine yönelik silahlı ve bombalı saldırı, öldürme, taciz eylemleri, güvenlik binaları ve kamu binalarına yönelik taciz ve saldırı eylemleri, ajan ve i birlikçi olarak belirledikleri muhtar ve vatandaşlara yönelik korkutma, yıldırma, yaralama ve öldürme eylemleri, emekli üst düzey güvenlik görevlilerine yönelik suikast türü eylemler, yol kesme, gasp gibi yöntemler ile örgüte gelir sa lama amaçlı eylemler, kırsal alanda ya amsal anlamda hayatlarını devam ettirebilmek ve kırsal alanda barınabilmek amaçlı zorla malzeme toplama eylemleri ile devlete olan güven duygusunu sarsmak ve devlet yanlısı vatandaşlarımızı kendi safalarına çekmek amacıyla kırsal alanda ve köylerde vatandaşlarımızı yönelik iddet içerikli eylemler gerçekleştirildi ü, örgütün Demokratik Haklar Federasyonu'nun 04/9/2008 tarihinde Ankara, zmir, U ak, Anadolu ve Gaziosmanpa a Demokratik Haklar Derneklerinin bir araya gelmesiyle olu turuldu ü, daha önce Demokratik Haklar Platformu adıyla faaliyet gösterdiği belirtilen yapının kurulu undan itibaren basın açıklaması, afi asma, miting, toplantı ve gösteri yürüyüşü ü düzenleme ve bildiri dağıtımında eylemler gerçekleştirildi ü, örgütün 06/10/2009 ve 07/10/2009 tarihlerinde stanbul'da Uluslararası Para Fonu toplantıları esnasında polis helikopterine karşı havai fi ek saldırısı gerçekleştirildi ü olayda grubun arasında yüzleri maskeli ve üzerinde "DHF" yazılı bez kıyafet giyen ahısların bulundu ü, tepitlerine yer verilmi olup, görünüşte yasal olan ancak temelde MKP terör örgütünün güdümünde hareket eden **Dersim Demokratik Haklar Derne i** içinde yer alıp örgütün faaliyeti çerçevesinde anma etkinli i, basın açıklaması, protesto gösterileri ve yürüyüşlere katıldıkları, bu kapsamda örgütle özdeşleşmiş sloganlar attıkları, üzerlerinde ve ikametlerinde, ayrıca üyesi oldukları Dernekte yapılan aramalarda da örgütsel dokümanların ele geçirildi i açıklamalarına da yer verilmi tir. (AYM, Murat Kur ve Diğ erleri Ba vurusu, Paragraf 14- 19)

Öte yandan anılan kararda, yukarıdaki söz konusu dernekte yapılan aramalarda, Tunceli li Ovacık İlçesinde, güvenlik güçleriyle girdikleri çatı mada ölen MKP terör örgütü mensuplarının bulundu ü foto raflar, PKK terör örgütünün kurucu kadrosu içerisinde yer alan Mazlum Do an, TKP/ML-T KKO terör örgütü lideri brahim Kaypakkaya, Deniz Gezmi ve Mahir Çayan isimli ahısların resminin oldu ü, " ehitlerimizi" ile ba layan "Anıyoruz" ile biten ve üzerinde "**ESP**" ibareli **afi** , üzerinde brahim Kaypakkaya'nın resminin bulundu ü ve "Onu Anmak Onurdur" yazılı "Demokratik Haklar Federasyonu" ibareli döviz, Tunceli li Ovacık İlçesinde güvenlik güçleriyle girdikleri çatı mada ölü ele geçirilen MKP terör örgütü mensubu O.D., .P. ile A.D.nin foto rafı, "Emperyalizme Karşı Halk Savaşı" ibaresinin bulundu ü Demokratik Haklar Federasyonu imzalı 2 adet döviz, "26/05/2010 10.55 Alfa bond1" ibaresi bulunan ve brahim Kaypakkaya'nın silüetinin bulundu ü, duvarlara yazılama olarak kullanılan klo e, çatı mada ölü ele geçirilen 3 MKP terör örgütü üyesinin cenazelerinde kullanılan, 1,60-2,50 metre ebatlarında, kırmızı zemin üzerine sarı harflerle "Ya asın Halk Savaşı Çılgın Ölümsüzdür" ibareli pankart, Tunceli merkez ve ilçelerinde gerçekleştirilen basın açıklaması ve etkinliklerde kullanılan, sarı zemin üzerine, 1,50-2,50 metre ebatlarında "Kürt Ulusuna Özgürlük ve Tam Hak E tli i için Halkın Haklı Mücadelesini Büyütelim" ve Demokratik

T.C.
ANKARA
19. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/435

KARAR NO : 2023/173

Haklar Federasyonu ibareli pankart, Tunceli merkez ve ilçelerinde gerçekte tirilen basın açıklaması ve etkinliklerde kullanılan, beyaz zemin üzerine kırmızı yazıyla "Mayıs ehitleri Ölümsüzdür", "Demokratik Haklar Federasyonu" ibareli 1-1,50 metre ebatlarında, üzerinde örgüt mensuplarının foto raflarının bulunduğu pankart, üzerinde brahim Kaypakkaya'nın silüetinin bulunduğu flama, sarı zemin üzerine 1,50-2,50 metre ebatlarında "Sömürü ve Zulüm Saltanatına Karşı" ile başlayan Demokratik Haklar Federasyonu ibareli pankart, sarı zemin üzerine "Dersim Kültürü Yok Edilmek isteniyor" ile başlayan "Demokratik Haklar Federasyonu" ile biten 1-3 metre ebatlarında afiş, kırmızı zemin üzerine "Kaypakkaya'yı anmak suç değildir" ile başlayan "Unutmayacak..." ile biten brahim Kaypakkaya'nın silüetinin bulunduğu 2-4 metre ebatlarında pankart, "Halkın Günlüğü" ibareli, Mayıs ayı sayfasında TKP/ML-T KKO terör örgütü lideri brahim Kaypakkaya'nın fotoğrafının bulunduğu 5 adet takvim, PKK terör örgütünün 4. dönem faaliyeti olan demokratik özerklik stratejisinin hayata geçmesi yönünde MKP terör örgütü ve Demokratik Haklar Federasyonu tarafından üstlenilen misyon, tutum ve hareket tarzlarının yer aldığı 10 sayfalık "Demokratik Özerklik Tartışmaları ve Tutumumuz Üzerine Demokratik Haklar Federasyonu Merkez Yönetim Kurulu 9 Kasım 2011" ile başlayan "Yeni Demokratik Toplum 3-9 Ekim 2011 sayısı Sosyolojik Bir Yapı Olarak Ekonomi" ile biten bilgisayar çıktısı doküman, kırmızı zemin üzerine siyah-beyaz renkli TKP/ML-T KKO terör örgütü kurucusu brahim Kaypakkaya'nın silüetinin bulunduğu 25-35 cm ebadında cam çerçeveli portre resim, Harddisk, foto raf makinesi ve DVDROM'da brahim Kaypakkaya'ya ait resimler, basın açıklamaları ve yürüyüşlere ait görüntüler ile **MKP terör örgütünün propagandasına yönelik resimler gibi vesaire ekinde dokümanların** ele geçirildiği anlaşılmaktadır. (AYM, Murat Kur ve Diğ. erleri Ba vurusu, 19)

Ayrıca, anılan kararda, MKP terör örgütünün kendi güdümünde yayın yapan çeşitli internet sitelerinden örgüt mensuplarına ve müzahir kitleye eylem ve etkinlikler için; "MKP terör Örgütünün verdi i 105 nolu talimat, Terör örgütü güdümünde yayın yapan *ibrahimkaypakkaya.net* isimli internet sitesinde, 19.03.2011 tarihinde yapılan tespit, MKP MK-SB 105 Nolu Açıklama, *Biji Newroz! ba lı ıyla verilen haberde, 'Emperyalistler Ve U aklarının Sömürü ve Zulüm Politikalarına Karşı Tüm Halklar ve Ezilen Ulusların Yaktı ı şyan Ate ini Daha Fazla Körükleyelim! Bu bilinçle Kürt ulusu özgülünde tüm halkların ve ezilen ulusların Newroz bayramını kutluyor ve bütün ilerici, demokrat, yurtsever, Devrimci ve komünistleri emperyalistler ve onların stratejik u aklarına karşı ortak direni ve mücadeleye ça ırıyoruz. Halk Sava ını, Türkiye-Kuzey Kürdistan'ın her bir parçasında Newroz co kusu ve ate ıyla yükseltelim ve kazanalım'* ekinde talimatlar verdi i, verilen bu talimatlar üzerine 21/3/2011 günü Nevruz kutlamaları ve yapılan yürüyüşünün Tunceli'de gerçekte tiirildi i, söz konusu yürüyüşte "Önderimiz brahim Kaypakkaya", "Nevroz şyandır, şyan Da larda" ve "Kürt Halkına Özgürlük Halk Sava ıyla Gelecek" ekinde sloganlar atıldı ı görülmektedir. (AYM, Murat Kur ve Diğ. erleri Ba vurusu, Paragraf 20)

Yukarıda anılan Anayasa Mahkemesi kararındaki tespitlerin birliktede değerlendirilmesinden; MKP terör örgütünün mevcut anayasal düzeni silahlı halk ayaklanması yoluyla yıkarak yerine Marksist-Leninist-Maoist ilkelere dayalı sosyalist bir düzen kurmak ve nihai olarak komünist düzene geçiş sağlamak amacıyla 1972 yılında kurulmuş bir terör örgütü olduğu, anılan terör örgütünün amacının ise halk üzerinde baskı ve korku oluşturup halkı mevcut anayasal düzene karşı ayaklandırmak için güvenlik güçlerine yönelik silahlı ve bombalı saldırı, öldürme, güvenlik binaları ve kamu binalarına yönelik taciz ve saldırı eylemleri yapmak olduğu, eylemlerde nevruz kutlamaları gibi özel günlerin kullanıldığı, anılan amacını Demokratik Haklar Federasyonu ve Demokratik Haklar Derneklerinin yönlendirmesi ve talimatları ile gerçekte tirdi i anlaşılmaktadır.

Dava dosyasında mevcut Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının 2014/2248, soru turma no, 2017/301 esas no ve 2017/291 no'lu iddianamenin incelenmesinden; davacının içinde olduğu grubun Ankara Valiliği tarafından verilen izin üzerine 01/05/2014 Perembe "1 Mayıs Çi Bayramı" kutlaması nedeniyle verilen açık hava toplantılarına katılmayarak Ankara lı yaya ve araç trafiğinin en yoğun olduğu Kızılay Bölgesi ve diğer çeşitli yerlerinde kanuna aykırı eylemler gerçekte tirdi i, bu kapsamda söz konusu grubun saat: 10:00 sıralarında Kurtuluş Kavayına gelerek ellerinde bulunan ve üzerlerinde "GEZDEN 1 MAYISA ONLAR VURDU, BZ BÜYÜDÜK/ YA YEN BR YA AM ÇN DÖVÜ ECE Z YADA ÇÜRÜYECE Z/ YA ASIN 1 MAYIS YA ASIN SOSYAL ZM" ibaresi yazılı pankartları açtıktan sonra "KAT L POL S HESAP VERECEK/ BU DAHA BA LANGIÇ MÜCADELEYE

T.C.
ANKARA
19. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2022/435

KARAR NO : 2023/173

DEVAM/ AKP POL S ETHEM N KAT L / BERK N ELVAN'IN HESABI SORULACAK/ GÜN GELECEK DEVRAN DÖNECEK AKP HALKA HESAP VERECEK/ KAT L POL S HESAP VERECEK" ekinde sloganlar atmak suretiyle di er katılımcıları beklemeye ba ladıkları, saat: 11:00 sıralarında tüm katılımlarla sayıları yakla ık 800 ki iye ula an eylemci grubun Kurtulu Kav a ı'nı tamamen araç trafi ine kapattıktan sonra yanlarında getirmi oldukları ve üzerlerinde "AL SMA L KORKMAZ HE (Halk Evleri) MEDEN YILDIRIM HE (Halk Evleri) / BERK N ELVAN HE (Halk Evleri)" ETHEM SARISÜLÜK HE (Halk Evleri) / ABDOCAN CÖMERT HE (Halk Evleri)/ HASAN FERT GED K" yazıları bulunan Büyük boy suntalar ile effaf plastiklerden olu an malzemeleri grubun önüne kalkan olacak ekinde kortej olu turmaya ba ladıkları, saat: 11:30 sıralarında ellerinde "SDP (Sosyalist Demokrasi Partisi), DEV-L S (Devrimci Liseliler) HALK EVLER , KALDIRAÇ, **ESP (Ezilenlerin Sosyalist Partisi)**, ALINTER ve PART ZAN" flamaları bulunan ve aralarında yüzlerine taktıkları bez parçaları, filtreli gaz maskeleri, ba larında in aatlarda kullanılan baretleri, ellerinde eldivenleri, yine ellerinde ta , sopa, dolu soda i esi, sapan, havai fi ekler vb materyaller bulunan grubun Kurtulu Kav a ı üzerinden Kızılay'a do ru "KAT L POL S HESAP VERECEK/ BU DAHA BA LANGIÇ MÜCADELEYE DEVAM/ GÜN GELECEK DEVRAN DÖNECEK AKP HALKA HESAP VERECEK/ DEVR K EHTLER ÖLÜMSÜZDÜR / KAT L POL S HESAP VERECEK/ POL S S M T SAT ONURLU YA A/ HÜKÜMET ST FA/ HIRSIZ VAR/ KAT L VAR" ekinde sloganlar atmak suretiyle yürüyü e geçti i, eylemci grubun içerisinde bulunan bazı ahısların bu sırada; sprey boyalar ile görüntü ve çevre kirlili i olu turacak ekinde yaya kaldırımına, yol üzerine, reklam panolarına, çöp bidonlarına, duvarlara, i yerlerinin kepenklerine ve otobüs duraklarına "ETHEM YOLDA YA İYOR TKB SAVA İYOR/ YA ASIN TKB-GK/BERK N YA İYOR HDSP/ MLKP/ ETHEM BAR KATI / PROLETER HALK GELECEK/KAT LLERDEN HESABI GENÇ L K SORACAK (Liseli Genç Unut) / KIZILAY TAKS M BU MEYDANLAR B Z M" ekinde yazılar yazdıkları, bunun üzerine eylemci grubun yaya ve araç trafi inin en yo un oldu u ana arterlerinden Atatürk Bulvarı'na do ru geçi ini engellemek amacıyla Çevik Kuvvet ube Müdürlü ü personeli tarafından Ziya Gökalp Caddesi üzerinde barikat olu turulup, grubun tamamının duyup anlayabilece i ekinde merkezi anons sistemi üzerinden belirli aralıklarla pe pe e gerekli ikaz anonslarının yapıldı ı, yapılan tüm ikazlara ra men Sıhhiye Meydanındaki ve Tando an Meydanındaki yasal mitinglere katılmayı reddederek yürüyü lerinde ısrar eden grubun Özelle tirme dairesi Ba kanlı ı önüne intikal etti inde, daha önceden Özelle tirme dairesi Ba kanlı ı önünde gerçekte tirilen eylemlerde kullanılmak üzere yaya kaldırımı üzerine konulmu olan demir polis bariyerlerini cadde üzerine çekerek burada barikat olu turdu u, bu sırada grup içerisinde bulunan bazı ahısların, içlerinde boyalar bulunan çok sayıdaki cam i eyi eylemci ahıslara da ıttıkları, saat: 11:40 sıralarında yapılan ikazlara uymayarak Kolej Kav a ında Çevik Kuvvet ube Müdürlü ü personeli tarafından olu turulan barikatın önüne kadar gelen grubun içerisinde bulunan ahısların barikatta görevli emniyet mensuplarına havai fi ek, sapan, ta ,sopa, içi sıvı dolu soda i esi vb gibi cisimleri atmak suretiyle saldırımları üzerine yapılan saldırıları bertaraf ederek yolu araç trafi ine açmak amacıyla Çevik Kuvvet ube Müdürlü ü personeli tarafından TOMA marifetiyle tazyikli su sıkmak ve gaz atmak suretiyle müdahalede bulunuldu u, yapılan müdahalenin ardından grubun saldırılarını devam ettirmek suretiyle Aksu Caddesi, Celal Bayar Bulvarı, Cemal Gürsel Caddesi, Kurtulu Parkı civarı ile Ziya Gökalp Caddesi üzerinden Kızılay istikametine do ru kaçmaya ba ladı ı, bu sırada yapılan tüm ikazlara ve müdahalelere ra men da ılmamakta direnen ve aralarında davacının da oldu u grubun orantılı olarak zor kullanılmak suretiyle yakalanarak karakola götürüldü ü, yine davacının da oldu u bir çok ki inin tanınmamak için yüzlerini kısmen veya tamamen bez parçasıyla gizlediklerine ili kin DVD zleme Tespit ve Te his Tutana ının bulundu u anla ılmaktadır.

Söz konusu Ankara Cumhuriyet Ba savcılı ının 2014/2248, soru turma no, 2017/301 esas no ve 2017/291 no'lu iddianame içeri inin incelenmesinden; Ankara Demokratik Haklar Derne i üyeli ii bulunan davacının da arasında bulundu u grubun 01/05/2014 Per embe "1 Mayıs ç i Bayramı" kutlaması nedeniyle verilen açık hava toplantılarına katılmayarak Ankara li yaya ve araç trafi inin en yo un oldu u bölgelerde sabah ba layıp ak am saatlerine kadar devam eden, ambulanslara, belediye temizlik aracına, halk otobüsüne, olayla ilgisi olmayan araçlara zarar vermek suretiyle eylemler icra ettikleri, kanuna aykırı toplantıyı zor kullanmak suretiyle da ıtmaya çalı an kolluk görevlilerine kar ı, barikat kurmak, ta , sopa, sapanla sert cisim fırlatmak suretiyle cebir veya tehdit

T.C.
ANKARA
19. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2022/435
KARAR NO : 2023/173

kullanarak direndikleri, eylemlerinde halk üzerinde baskı ve korku olu turup halkı mevcut anayasal düzene kar ı ayaklandırmak için slogan attıkları, pankart, afi vs.. ta ıdıkları (*örne in, ESP (Ezilenlerin Sosyalist Partisi) ibareli flama*), bu suretle yukarıda ayrıntısına yer verilen MKP terör örgütünün amacına uygun bir ekilde hareket ettikleri görölmektedir.

Kamu görevinden veya meslekten çıkarma tedbirinin uygulanması için mutlaka terör örgütü ile, terör faaliyetleriyle ve bu arada darbe te ebbüsüyle ki i arasında ba kurulmasının zorunlu olmadığı, Devletin milli güvenli ine kar ı faaliyette bulundu una Milli Güvenlik Kurulunca karar verilen yapı, olu um veya gruplarla ba kurulmasının yeterli oldu u, söz konusu ba ın da "sübut" derecesinde ortaya konulması artının aranmadı ı yönündeki Anayasa Mahkemesi kararı (Mustafa Baldır, B. No: 2016/29354, 4/4/2018, § 66) ile kisilerin terör örgütleri ile irtibat ve iltisaklarının ortaya konulabilmesi için, örgütün amaçlarının gerçekleştirilmesi ya da örgütten yarar sa lamak maksadıyla gerek örgütten gelen talimatlar do rultusunda gerekse inisiyatif olarak buldukları hal ve hareketler neticesinde örgüte veya kendilerine yarar sa ladıkları ya da örgüt ile amaç birli i veya sosyal birliktelik görünümü içinde oldukları yönünde kanaat olu masının yeterli olaca ına dair Danı tay 5.Dairesi'nin 12/03/2020 tarihli E:2016/53272, K:2020/1930 sayılı kararı nazara alındı ında; davacının terör örgütüne iltisakı veya irtibatı oldu u gerekçesiyle kapatılan Ankara Demokratik Haklar Derne i üyeli ine ili kin tespitler ve yukarıda ayrıntısına yer verilen davacı hakkındaki tespitler ile davacıya ili kin özet bilgi tablobunda, anılan terör örgütü ile ba lantısı-ili kisi oldu u yönünde emniyet istihbaratının bulundu una yönelik tespitin, davacının MKP terör örgütü ile ili kisinin bulundu una yönelik kurumsal kanaat için yeterli e ikte veri içerdi i sonucuna varılmakla, davanın reddi gerekti i dü üncesiyle aksi yönde dava konusu i lemin iptali yönünde verilen ço unluk kararına katılmıyorum.

BA KAN
Dr. Veli KARATA
101593